

Veïnats

DEL TERME DE CALVIÀ

revista informativa i cultural

CONCERT DE LA BANDA DE MUSICA

DIA DE SANT JAUME. 1.984

50 Pessetes.

FESTES DEL DESEMBARC

(Segell representant
el Rei Jaume III)

Nº 20, Agost-Setembre, 84.

EDITORIAL

Aquest mes publicam com editorial el discurs que pronuncià el professor d. Gabriel Bibiloni en motiu de la commemoració del Desembarcament del Rei en Jaume, el qual assumim en sa totalitat:.

Diuen les cròniques que un lluminós matí del mes de setembre de l'any 1229 - ara fa 755 anys - un home resolut i coratjós, anomenat segons la tradició Bernat Riu i natural de Meià, desembarcava en aquesta caleta i pujava a un turó, segurament aquest que tenim aquí davant, anomenat Puig de Na Morisca, sobre el qual s'apressà a deixar clavada, desafiant el decandit poder sarai, una bandera que mostrava a la llunyania el fulgor dels seus colors de l'or i de la flama. Darrera ell desembarcava un exèrcit agrandat i afamegat de la victòria, al front del qual hi havia un jove de vint-i-un anys, "molt ben format e complit de tots sos membres", com escriu el cronista Desclot, que la història hauria de convertir en un dels personatges més venerats per la gent d'aquesta illa: Jaume I, Rei de Catalunya i Aragó, que a partir d'aquell moment es pot dir que ja era també Rei de Mallorca. Aviat el soroll de la xarradissa eufòrica d'aquels soldats és canvià pel renou patètic de les llances i les espases, però al cap de poc temps la bandera restava victoriosa, com ja hi romandria definitivament.

Difícilment podria ser conscient Bernat Riu del que significava l'acte que acabava de realitzar de plantà aquella bandera sobre aquesta terra. Per a ell, com per a la resta dels expedicionaris, aquella gesta representava més que altra cosa la possibilitat d'aconseguir terres, bens i poder. Per a Jaume I era el començament de la seva gran epopeia personal i la del seu llinatge. Per a nosaltres, els mallorquins d'avui, aquells fets llunyans i pròxims a la vegada signifiquen una cosa encara més profunda: signifiquen el naixement d'un poble, o, si em permeteu usar una paraula potser una mica ja gastada, d'una identitat.

Moltes altres banderes s'havien aixecat abans sobre aquesta illa; unes, banderes de progrés i de civilització; altres, banderes de devastació i de barbàrie. En qualsevol cas, pertanyen a allò que podríem comparar a una primera infància de la qual només es conserven alguns records borrosos o subconscients. Això que avui s'anomena la nostra identitat com a poble poca cosa té a veure amb aquells llegendaris foners que, segons digueren veus un poc massa entusiastes, esfondraven vaixells a pedrades; ni amb aquelles obscures èpoques vàndala o bizantina; ni amb aquella altra època que el poble recorda vagament amb el nom del "temps dels moros". No cauré en el parany o en l'error científic de creure que tot allò que és anterior a 1229 no compte per a res. Tots els grups humans que han passat per aquesta terra deuen haver aportat elements culturals afaiçonadors del nostre tarannà; però, per damunt de tot, i utilitzant les mateixes paraules d'un conegut assagista del país, "esser mallorquí és almanco en la mesura que avui entenem aquest concepte assumir el fet de provenir d'aquell moment històric. Dur, amb orgull o amb pena, que de tot n'hi ha la responsabilitat de l'estirp fundada aleshores".

Mallorca va ser "poblada tota de catalans d'honrats llocs e de bo" diu l'entusiasta Ramon Muntaner. I efectivament naixia una societat nova de trinca, constituïda per una amalgama de gent de variades procedències, en la qual, però, l'element català era sens dubte l'element central. Naixia una societat liberal i democràtica -mirant-la desde la perspectiva de l'època-, on per explícita voluntat del conquistador tothom havia de ser-hi franc "anant e vinent, crestia e jueu e sarraí". Una societat plena d'esperances que aviat coneixeria l'abundància i la plenitud.

En l'ordre cultural Mallorca es retrobava amb la cultura europea, filla de Roma, a la qual molt aviat faria aportacions transcendentals. La nostra illa s'incorporava igual que ho van

fer un poc més tard Eivissa, València i Menorca, a una comunitat cultural puixant, en la qual la llengua catalana era, i ha estat sempre, la peça clau i l'element vertebrador. En aquesta llengua escrigué el més universal dels mallorquins, Ramon Llull, gràcies al qual per primera vegada la filosofia i la ciència s'expressen en una llengua romànica, una llengua que ell va llavorar i modelar fent-la apta per a l'expressió més elevada i rigorosa. I en aquesta llengua escrigué el caragirat Anselm Turmeda, l'altra gran ploma mallorquina medieval. En aquesta llengua van escriure tractats de retòrica i poètica els mallorquins Berenguer d'Anoia i Francesc d'Olesa. En aquesta llengua s'escrivien a Mallorca llibres de ciència, com els tractats de Medicina que redactà Pere Caflor. En aquesta llengua els Cresques, els Viladesters o els Vallseca feien les anotacions sobre les seves inapreciables obres cartogràfiques. En aquesta llengua s'escrivia el dret Marítim i Mercantil, les Ordinacions del Regna i els documents de les cúries i de les **Universitats**. A aquesta llengua eren traduïts llibres escrits a altres països i en altres idiomes, com el Tractat de Cirurgia de l'italià Borgognoni, obra del mallorquí Galiè Correger. En aquesta llengua s'escrigué el teatre que es representava a l'esglésies o a les places, com el Poema de la Cibilla o l'Adoració dels Reis Mags. En aquesta llengua ens contaren la història els nostres cronistes, des de Bernat Descoll fins a Joan Binimelis. I això va ser així durant una llarga tira de segles, fins que des de fora, i també des de dins, que de tot hi ha hagut, decidiren anar esbucant aquell edifici, unes vegades amb furioses investides, com aquell nefand decret de Nova Planta, i altres vegades arrancant manyosament les pedres a poc a poc i una a una.

No parlem, però, ara de desgràcies. Si som avui aquí és per commemorar uns fets que són el punt d'arrencada d'una singladura històrica. I si té un sentit aquesta commemoració -i jo crec que en té, i molt- és perquè és una invitació a reflexionar no solament sobre tots aquets episodis del passat, sinó també sobre les perspectives del futur.

La meva activitat professional gira entorn de la nostra llengua, i per això em permetreu que en faci l'objecte primordial d'aquestes reflexions. Aquella llengua que va ser de reis i de savis és avui una llengua amenaçada. Com mai no ho havia estat. La tecnificada i dinàmica societat moderna té instruments de cada vegada més poderosos per accomplir en el nostre context un procés d'assimilació lingüística; i la comunitat catalanoparlant té massa pocs mecanismes per defensar-se. No és una frase més o menys grandiloquent, sinó una veritat nua i crua que la defensa de la llengua i la identitat cultural és un dels grans reptes actuals d'aquest país, dels polítics, de les vanguardes intel·lectuals i de tot el poble. I aquest imperatiu de defensa del nostre idioma no és planteja perquè hagi estat en una altra època llengua de reis i de savis. Això pot ser un fet estimulants que ens ajudi a anar endavant però convé que el lirisme no ens pugui al cap: la defensa d'aquesta llengua amenaçada es planteja senzillament perquè és el nostre instrument vital per comunicar-nos, per pensar, per aprendre, per sentir i per fer la nostra pròpia, específica i singular aportació a l'aventura universal de l'espècie humana.

Que ningú no es dugui a engany ni es deixi enlluarnar per algunes victòries puntuals, més petites o més considerables obtingudes darrerament. És veritat que el català ha guanyat prestigi en alguns sectors de la població, i això és molt important; que ha entrat tímidament a l'escola i que ha assolit una petitíssima presència als mitjans de comunicació i a l'activitat administrativa; i és cert també que d'una manera definitiva s'ha recuperat a nivell oficial el nom de la nostra llengua, i que les noves generacions que en aquests moments passen per l'escola primària o secundària quan siguin adults ja no entaularan polèmiques de portera sobre la denominació o la identitat de l'idioma. Tots aquests avanços són sens dubte un bon raig d'esperança, però convé mantenir els ulls crítics i ben oberts, no fos cosa que un dia descobríssim amargament que ja hem tocat el fons. Mentres tant -repetesc- la societat moderna té mecanismes poderosos per

a dur a terme el projecte que en altres èpoques tants de governants d'aquest estat volgueren i no pogueren dur a terme.

En aquesta època de l'escalada tecnològica, de la informàtica i dels ordenadors, de la desaparició de les distàncies i de la intensificació vertiginosa de les comunicacions, hi ha un fet sociolingüístic que tothom pot copsar: la desaparició progressiva de totes aquelles formes lingüístiques discrepantes dels grans models estandaritzats, lligat al ressort del poder. En el panorama lingüístic actual assistim a una inevitable simplificació de la diversitat geogràfica que esvera els dialectes tradicionals, contrarrestada per un augment de la diversificació funcional, que és igual que dir que la llengua del parlant mitjà té una major gama de recursos i de possibilitats expressives. També en el terreny de la lingüística es pot dir que només els forts sobreviuran. A la societat de demà no hi tenen cabuda ni les parles rústiques, ni les parles exclusivament domèstiques ni les parles vernacles.

L'Europa actual és plena d'exemples que per a nosaltres haurien de ser allisonadors: entre les llengües que s'han vist enxarxades en un conflicte lingüístic, unes han conegut la trista sort de l'extermini, com el dàlmata o el còrnic, o han iniciat, sembla que irreversiblement aquest patètic camí, com l'occità o el bretó. Altres, en canvi, com el txec, el polonès, el finès o el neerlandès a Bèlgica, superant tots els esculls, han esdevingut llengües normalitzades i usades en plenitud. El català és una llengua singular entre les altres europees: ni va a la deriva com l'occità, ni és una llengua normalitzada com el txec, però sembla evident que en el futur haurà de prendre un dels dos camins. Val la pena reflexionar-hi seriosament.

Jo crec que tenim moltes possibilitats de sortir airoso de la prova, i de seguir l'exemple del polonès, el txec o el finès. Però serà així si no ens adormim i treballam tenaçment. Tindrem èxit si sabem construir una comunitat lingüística moderna, europea, cohesionada, conscient, i si sabem fer del nostre un idioma robust, ben elaborat

intel·lectualment, estandaritzat, acollit pels immigrants i els seus fills, conegut i reconegut internacionalment i amb una presència completa als mitjans de comunicació, a l'escola i a la vida administrativa. Insistesc, perquè crec que és important, que les parles casolanes desmembrades no tenen lloc en el món futur. Prou que ho saben els desmembradors. És majúscula la responsabilitat que tenim tots en aquests moments, que no dubt que són dels més decisius i fascinants de la nostra història cultural. Ara ens jugam el futur. Per això crec que hem d'acollir amb satisfacció el fet que aviat entrarà en el Parlament de les Illes Balears un projecte de llei de normalització lingüística i esperar que els nostres legítims representants en el Parlament sàpiguen fer la llei que el país necessita esgotant totes les possibilitats contingudes en el marc jurídic vigent.

Voldria fer encara -ja per acabar- una altra reflexió: en els moments crucials de la formació de la nostra llengua, en els moments que s'havia de decidir el rumb que prendria la llengua culta el paper que han jugat les illes Balears ha estat manifest i notable. Mallorca va ser el més gran dels escriptors en llengua catalana, Ramon Llull, la llengua del qual fou la base del model literari cancelleresc que tothom imitava en l'època de major esplendor. Mallorquins han estat alguns dels preclars escriptors de la Renaixença, com Joan Alcover o Costa i Llobera. Mallorquins -o menorquins- han estat gramàtics, lexicògrafs o filòlegs que han exercit un gran pes en la codificació gramatical moderna, com aquell Tomàs Forteza, autor de la primera gramàtica catalana seriosa escrita a Mallorca; com aquell Marian Aguiló, que va ser mestre de Pompeu Fabra; com aquell Antoni Maria Alcover, que contagiava el país d'entusiasme pel redreçament de l'idioma; com aquest Francesc de Borja Moll, que quan a Mallorca no hi havia Universitat ha estat una autèntica Facultat de Filologia. Gràcies a ells la llengua literària actual s'ha pogut beneficiar de la riquesa de paraules i expressions que aquestes illes guardaven zelosament al llarg dels segles. I crec que les Illes Balears han de continuar jugant

un paper important dins el seu context lingüístic i cultural. Per això sempre que fem qualche reivindicació que representi una major intercomunicació entre les terres que parlen la nostra llengua; quan demanam, com han centenars de veus, fins i tot la veu del nostre Parlament, i només per posar un exemple entre els molts que podria posar la possibilitat de veure la televisió de Catalunya, no és perquè volguem ser uns mers receptors passius, sinó perquè pensam que també tenim coses a aportar.

Totes aquestes reflexions crec que són el sentit de la festa d'avui: recordar el passat amb tots els seus llorers i totes les seves misèries. I no per romandre embadalits en la contemplació dels llorers ni per quedar torbats davant les misèries, sinó per aprendre la lliçó d'uns i altres i assumir el compromís de ser fidels a aquest passat, així com el repte del futur. Només essent fidels a les nostres arrels, les arrels que avui commemoram sabrem estar a l'altura a què tots els pobles pretenen estar. Com aquella soca de Joan Alcover que més i més s'enfila com més endins pot arrelar; o com aquella àguila de Costa i Llobera que estima el niu de les maternes roques, però que travessant mil horitzonts domina espais de llum esplèndida i que, després d'assimilar la potència de tot quan trescant aferra, torna cap a son niu més àguila.

NO VOS OBLIDEU
DE LLEGIR VEÏNATS
CADA MES !!!

REVISTA VEÏNATS

Nº Dipòsit Legal:
P.M. 1/1.983

HAN COL.LABORAT:

Carme López.
Joan Rubio.
Miquel Herrera.
Julián Vicens.
Xisca Esteve.
Antònia Barceló.
Maria Oliver.
Maria Duran.
Margalida Cabrer.
Josep Suàrez.
Mª Eugènia Simó.
Joan Venys.
M^a del Mar Venys.
Manel Domènech.

Han Coordinat:

Josep Rubio.
Joan Vidal.
Manuel Suàrez.

Les opinions expressades
als articles són d'exclu
ssiva responsabilitat
dels seus autors.

Consell Insular de Mallorca

Dels 145.000.000 pts. del cànon de l'Energia Elèctrica del 83 es dediquen 15.000.000 pts a potenciar el desenvolupament i aprofitament de l'Energia Solar, ja que es considera, que la nostra illa té les condicions geogràfiques i climatològiques adequades per obtenir resultats molt positius. Els restants 130 milions de pts. aniran destinats als municipis afectats per la producció o transformació de l'Energia Elèctrica.

Es va aprovar la proposta del Pla d'Obres i Servicis per 1984 amb un pressupost total de 573.605.047 pts. de les quals 150 milions són aportació del CIM, 161.500.000 són aportació de l'Estat, i 262.105.047 ho són dels Ajuntaments.

Per Calvià es va aprovar el drenatge de les aigües de pluja des de la plaça de l'Església fins al torrent de Peguera amb un pressupost total de 7.802.475 pts.

Comissió d'esports.

El CIM destina 6 milions de pts al esport de base.

Comissió de Cultura

Es va aprovar la subvenció de 1 milió de pts a l'Ajuntament de Sóller per ajudar a l'organització de "La Mostra". I també amb la mateixa quantitat es va aprovar el patrocini dels cursos de la Universitat Mediterrània d'Estiu.

Comissió d'Agricultura

El Consell destinarà la quantitat de 2 milions i mig de pts a la campanya contra la "brucelosis" i la "tuberculosis del ramat boví.

S'aproven les subvencions del Dijous Bo a l'Ajuntament d'INca per valor de 700.000 pts. I a l'ajuntament de Montuïri per la compra de materials per el mutatge d'un hiverner educacional en el Col.legi públic Joan Mas i Oanç

Comissió de Foment

S'editaran 10.000 exemplars del prospecte "Mallorca de cerca" i 100.000 del "20 excursions a pie".

COMUNITAT
AUTONOMA

S'ha firmat el conveni entre la CA i RTVE per la millora i extensió de RCadena Espanyola SA a les Balears.

La CA es compromet a destinar fins al límit de vint milions i mig de pts per l'adquisició i instal·lació de nous equips transmissors de FM per les illes, per altra banda RCE es compromet a emetre una programació específica per Balears.

El dia 11 d'agost tengué lloc la cloenda del torn de campament especialitzat en defensa de la natura celebrat a la Victòria d'Alcudia i organitzat per la Conselleria d'Educació i Cultura.

Hi varen participar 187 joves, 30 dels quals són de la CA de Canàries. El mateix dia a Eivissa tengué lloc la cloenda del Campament Cala Pada en el qual hi han pres part 100 joves eivissencs.

El proper 22 de setembre acaba el termini per la normalització de situacions en matèria de transports. Per més informació dirigir-se a la conselleria de Treball i Transports de la CA.

La conselleria de Sanitat i Seguretat social del Govern Balear, a través de la Direcció General de Consum intensificarà les actuacions inspectores en el control de productes de forn, pastisseria, confiteria i reposteria a indústries i llocs de venda.

Entre altres coses es comprovarà si les indústries operen en les condicions tècniques previstes per la legislació vigent. Si les característiques dels productes i llur comercialització s'ajusten a la normativa actual, etc...

També s'exercirà control sobre les matèries primes utilitzades i es comprovarà que els transports es facin en envasaments adequats, i s'exigirà que l'exposició dels esmentats productes es faci en vitrines o mostradors, independitzats de la venda de qualsevol altra producte.

La Conselleria d'Agricultura ha duit a terme una campanya de lluitz biològica contra la "rosquilla negra", "la mosca del mediterraneo", i "la procesionaria del pino". Els preus per les trampes han estats subvencionats per la dita conselleria, i per "la procesionaria" a més dels agricultors podien adquirir trampes els Ajuntaments, urbanitzacions i qualsevol persona que tengués pins.

La Direcció General de Correus i Telecomunicacions ha editat un segell commemoratiu de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de les Balears. Reprodueix al Rei Jaume III confirmant les Franquícies.

- Desde els dies 13 al 19 d'Agost, va tenir lloc a Es Capdellà un campament de les Jovintuts Comunistes.

- Els dies 8, 9 i 14 d'Agost s'han vengut celebrant les festes commemoratives del Decembarc del Rei En Jaume, que han comptat amb l'actuació de Marina Rossell i Luis Eduardo Aute.

- El dia 17 d'aquest mes començaran les classes del nou curs 84-85 arreu de tota Espanya. Al nostre Terme han augmentat el nombre de places escolars havent-hi una escola en construcció, la de Santa Ponça i altres tres programades. L'Escola de Calvià i la de Palma Nova seguiran amb la mateixa quantitat d'alumnes que les converteix en autèntics "monstruos".

El premi del mes

Aquest mes n'hi ha molts de Premis. Aquí estan:

1er. Premi: A l'Ajuntament de Calvià perque al Programa de les Festes del Rei En Jaume ens hi entaferra a la portada una pintura representant a Jaume III i a damunt reincideixen any darrera any.

2on. premi: Al Regidor Jordi Blàzquez perque quan va presentar a Marina Rossell no el vàrem entendre gaire.

3er. premi: Al redactor de la nostra Revista, que al número passat va fer director de la banda a En Pep Rubio i Terrasa, quan él director és En Pep Rubio i Amengual.

4art. premi i aquest va en serio: Als "chorizos" que s'han dedicat a entrar per les cases, donant els corresponents i grans retgiros a la bona gent.

EL PLENARI DEL MES

- Es va llegir una comunicació de l'Associació de Veïnats "LA VILA", felicitant al Regidor d'esports, Francesc Mulet, per la seva bona gestió envers la promoció de l'esport i activitats esportives.

- Adhesió al programa experimental per la utilització de les instal·lacions escolars per part del públic en general, promogut per la Conselleria d'Educació i Cultura de la Comunitat Autònoma.

Amb els vots en contra d'A.P., s'aprovà la creació de la plaça d'ajudant de la Biblioteca Municipal.

- Atorgament d'ajuda econòmica per classes de saxo i clarinet impartides a la Banda de Música Municipal i per l'actuació dels xeremiers els dies de mercat a Calvià.

- Quedà damunt la taula el tema de les assignacions als membres de la Corporació per l'any 1,984.

Antònia Barceló.

AVV

la vila

entre tots la farem amunt

LA VEU DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS

- El passat dia 7 l'Associació de Veïns va celebrar la primera reunió informativa trimestral amb els seus associats, dels que en vengueren uns 15.

Es va informar primerament de la formació de les comissions i de les feines que tenien assignades cada una, per passar a presentar els temes que han estat tractats durant els darrers mesos, que varen esser:

- La Plaça Nova. Es farà amb els vint milions que aporta la promotora del golf de Son Sastre, es tractarà aquest d'un golf de categoria internacional, el qual a canvi de ser declarat d'interès social, aporta els doblers abans mencionats i també puja les aigües desde la depuradora de Santa Ponça, permetent que els agricultors calvianers la puguin aprofitar.

- De les Vivendes Socials només es sap que encara no han entrat dins la Ajuntament. El Batle prevou que fins a Gener no es començaran.

- Del poliesportiu es sap que es farà una part a les Escoles Noves, sufragat per la promotora de The Anchorage de Bendinat a canvia d'uns terrenys.

Bat Restaurants

ESPECIALIDADES

- Arroz Brul
- Frito Mallorquin
- Sopas Mallorquinas
- Lomo con Col
- Tordos con Col
- Caracoles
- Pastissos

CA'N PEDRO

**COCINA MALLORQUINA
Y TAPAS VARIADAS**

C/ Mayor, 53 - Tel. 07 04 53 - Calvià - (Mallorca)

Aquest Poliesportiu constarà de dos pabellons coberts, un és una piscina climatitzada i l'altre un camp que podrà ser emprat per basket, voleibol, futbito. Devora les escoles i haurà una ampla zona ajardinada, i es prevou que s'acabi enguany.

Tot això es complementarà amb una ampla reforma al Camp de Futbol. Es compraran els terrenys que té devora i allà hi faran pistes a l'aire lliure.

- - S'informa que els veïns tenen fins al dia 30 d'aquest mes per empalmar amb les tuberies de les aigües del carrer Major.

- S'informa que l'Associació potenciarà la creació d'un Club de la Tercera Edat i demanarà a l'Ajuntament que encarregui un estudi entre els majors per a saber les seves necessitats, en previssió de fer una Residència o bé contractar assistents socials.

- S'informa de les gestions amb el metge, exigint a l'Ajuntament que habiliti una vivenda i dispensari dignes per al metge. També es farà complir l'horari al metge de Calvià.

- Dins el terreny cultural s'informa de les activitats fetes al poble aquest estiu amb els nins, no organitzades per l'Associació. Es parla dels torneigs d'escacs i ping-pong organitzats per aquesta Junta Directiva.

- Finalment es va informar dels doblers que té pensats invertir en projectes l'Ajuntament a Calvià, que són aquests:

Enllumenat públic	400.000Pcs
Eixampla cementeri	800.000Pcs
Poliesportiu	1.500.000Pcs
Plaça Nova	1.000.000Pcs
Ca'n Verger	700.000 Pcs
Residència Vells	800.000Pcs
Carrers Nous	1.500.000Pcs
Eixampla Ajuntament	800.000Pcs
Compra terrenys per a fer la Plaça Nova	10.000.000Pcs
Distribució de les Aigües Depurades	14.000.000Pcs

Aquests doblers varen esser explicats pel Regidro Xisco Mulet, present a la reunió, dient que, per enguany no hi ha previstes inversions a Calvià, sinó els projectes, afirmant que els resultats d'aquests projectes es veuran passats dos anys.

Papeleria

ROSITA

Tel. 6700 17

C/ Mayor, 39. CALVIA

Ultramarinos MIR y Pescados Puerto de Pollensa

Tel. 67 02 06

C/ Ca Na Cucó, 4. CALVIA

LES FESTES DE SANT JAUME

És just recordar a aquest número les passades Festes de Sant Jaume i fer-ne, com s'acostuma a dir, una petita referència.

En primer lloc és just destacar el que tot, menys les bosses de la torrada, haguí estat gratuït, la qual cosa obliga, però, a abocar doblers a fons perdut. Resulta, per l'altre lloc, una mida altament popular.

Però així i tot, els primers vespres no registraren l'afluència de gent ni la animació que s'esperava. El Rock coincidia amb un altre festival pel centre de l'illa amb millor cartell i a la verbena la gent la veia de ca seva.

Si els actes organitzats i dirigits cap els majors nocarburaven del tot, els actes pels nins registraven una de les majors participacions que es recorden, cada dia tenien sarau i ben bé que s'ho pasaven. Es pot dir que els al.lots no han aturat ni un moment en tots els dies de festa; fins i tot, quan acabaren el seu ginkama, quatre (o més de quatre) grandolassos s'hi afagiren i acabaren tirats dins el brollador (què dirà la gent!).

Tot acabà per canviar, afortunadament, i l'ambient gelat va dar lloc a la calor de la festa. S'anaren succeint una altra verbena, el Ball de Bot, teatre i nit rumbera (de la que els mals pensats deien que era la festa de la Pantera Rosa).

I ja acabant amb les quatre coses que em cridaren la atenció, deixam ple final les tres millors:

1.- El dia de Sant Jaume es varen produir dos fets altament significatius i importants:

La Banda de Música de Calvià actuava per primera vegada en públic davant l'església, amb un parlament introductori de la Regidora Margarida Nàjera, que reproduim a continuació:

"Avui es presenta, per primera vegada, al públic la BANDA MUNICIPAL DE MUSICA DE CALVIA.

Fa uns quatre mesos, el Regidor Pep Rubio va tirar envant amb un projecte que semblava de locos dins un poble on es diu que la gent no participa, i que avui ja troba els seus primers fruits, formar aquesta BANDA I ESCOLA DE MUSICA.

Fa dos mesos que tenen els instruments i un mes que assatjen aquestes peces, per això pregam la consideració de la gent davant les imperfeccions.

En aquest moment, la Banda té 30 músics i l'Escola de Música conta amb 53 alumnes.

La característica més important d'aquesta Banda és la seva extrema jovinitut, per tant, tendrem Banda per molts d'anys."

Després d'aquesta actuació, s'inaugurà a la Rectoria ,el "Museum" (ho pos en anglès perquè així li ha posat el capellà). Bomes apart és sumament important l'existència d'aquesta entitat pel nostre poble. Ara hem d'esperar una continuïtat i que sigui anunciat pel tot el Terme.

2.- El darrer dia de Festes, quan es repartien els Premis, donant-se els dels nins presentant-se en mallorquí, la poca educació d'algunes persones del públic va sortir xiulant a cada una de les paraules pronunciades en el nostre idioma.

Signed

Com veis és un petit resum basat a unes impressions molt subjectives i a comentaris fets públicament. Les Festes continuaran cada any, amb actes de poca gent i actes multitudinaris. Però és ben segur que dues coses difícilment podran repetir-se durant elles: el retorn de la Banda de Música i la creació d'un Museu, encara que, de moment, només pugui esser visitat pels estrangers.

I el que sí és ben segur que continuarà seran les enveges (el mal nacional) i els menyspreus cap a les altres persones.

"Es Voyeur"

FIESTAS Y OLE

Posiblemente, cuando este escrito aparezca en la Revista, las aguas se habrán calmado al haber transcurrido cierto tiempo, pero el tema que se toca seguirá existiendo, tal como ha ocurrido siempre.

El tema no es otro que el de la envidia. Sí señores, en Calvià hay envidia. Es cierto que la hay en todas las zonas del globo terráqueo, pero la de Calvià es la que nos afecta más directamente, y es realmente grande.

No sólo tenemos envidia a aquel que logra una determinada cosa, sino que, además, pretendemos ser nosotros los merecedores de tal premio. Bien, tal vez seamos muy buenos en determinadas cosas, pero ¿cómo queremos ganar algo, si ni siquiera nos hemos inscrito en la prueba? ¿Porqué menospreciar a una persona que ha logrado un triunfo, sin preocuparnos antes de averiguar cómo lo hizo, y de comparar sus resultados con los de los otros participantes? ¿Porqué acusar de amiguismo, si en este pueblo todos nos conocemos?

Lo que pasa, y ha pasado siempre, es que somos un pueblo de criticones, y además de vagos.

Somos muy buenos diciendo quien lo hace mal, acusándole de enchufe, ejándole por los suelos sin ni siquiera molestarnos en averiguar cómo lo consiguió. "Tongo!, tongo!, enchufe!" son las palabras más escuchadas cuando en las fiestas (de este año y casi siempre) alguien es premiado.

Digo también que somos un pueblo de vagos, porque queremos que nos lo den todo hecho, y una vez que está hecho, pasar de ello y ponernos a criticar (Recuerden para otro año que no conseguirán ganar una prueba si no se inscriben en ella). Criticamos las fiestas, los concursos, las personas, lo criticamos todo, incluso a los criticones. Desde que empecé a escribir no hago más que criticar.

Pero, por favor, por un momento, pensemos que todas aquellas personas que preparan algo para las fiestas del pueblo, lo hacen con la mejor intención, puede que se equivoquen, les puede fallar algo, pero siempre lo harán bien. A veces, lo que falla en las fiestas del pueblo, es esto último, "el pueblo". Una fiesta es participación, si la miramos desde la grada se convierte en un espectáculo, y para eso con enchufar la "tele" nos podemos arreglar.

Los tiempos cambian, las gentes también, pero la diferencia no es tan grande, sobre todo a la hora de la fiesta.

La fiesta, desde que existe, ha tenido siempre el mismo sentido lúdico de diversión y descanso, pero la hace la gente, no las atracciones que haya.

Si algo no les gusta, pueden criticar, pero, por favor, aporten algo, ofrezcan una solución, no destruyan. Participen, sí, participen en todo lo que puedan, verán como además, se divierten, incluso puede que ganen. Claro que si eso ocurre, si no cambiamos, puede que vuelva a haber alguien dispuesto a la crítica, a decir Tongo! y nos acusará de amiguismo.

Olvidémosles.

No conozco ningún burro que no rebúzne.

Miguel Herrera.

Verde

ICONA: ESPAIS PROTEGITS I

DIES PERMESOS DE CAÇA

ICONA (Institut Nacional per a la Conservació de la Natura.)

A principi dels anys vuitanta, ICONA va realitzar una important tasca d'identificar, més o manco, sis-cents espais que, pel seu interès i bellesa, mereixen la protecció especial. Repartits per tota la geografia espanyola fan un total de: 3.666.845 Ha. de terreny.

A Mallorca aquests espais són:

- Serra d'Alfàbia (Calvià, Andratx, etc)
- Puig de Pollença (Pollença)
- Albufereta de Pollença (Pollença)
- La Victòria (Alcudia)
- Albufera (Muro, Sa Pobla, etc.)
- Sta. Magdalena (Inca)
- Penyasegats de Ferrutx (Artà)
- Illa Dragonera
- Illots menors adjacents a Mallorca (Palma, Calvià i Andratx)
- Muntanya de Randa (Algaida, Lluchmajor)
- Sant Salvador (Felanitx)
- Penyasegats vora el Cap Blanc (Lluchmajor)
- Salobrar de Campos
- Estany de ses gambes (Ses Salines)
- Illes Cabrera, Conillera i altres illots.

El coneixement del paratge singular i la divulgació dels seus valors naturals paisatgístics i ecològics entre la població és la primera passa cap a la seva protecció i salvaguarda. Coneguent l'e torn a on vivim aprendrem a estimar-lo, siguem conscients de l'importància d'aquest immens patrimoni que fa que noltres poguem viure.

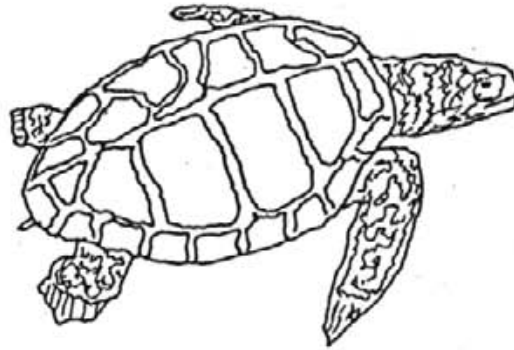
Després d'aquesta petita introducció posarem en el vostre coneixement una informació que ha arribat a la nostra redacció i que creim que pot esser interessant; tracta dels dies permesos de diferents tipus de caça a Mallorca:

Caça de conill: serà permesa del dia 15 d'agost al 23 de setembre, els dimecres, dissabtes, diumenges i festius amb armes i cans, i del 23 de setembre al 6 de gener es podran caçar tots el dies.

Gual.lara, tortera, tudo i
s'autoritza desde el 15 d'agost
els dimecres, els dissabtes, diumenges
i festius.

Caça menor en general: el període en que es podrà caçar serà el comprès entre el 23 de setembre i el 27 de gener.

Aus acuàtiques: del 14 d'octubre al 27 de gener tots els dies.

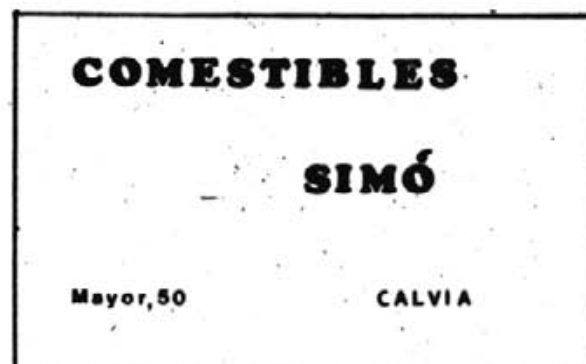

QUEDA PRIVAT el caçar llebres a tots els terrenys, manco a aquells sotmesos a règim cinegètic especial a on ICONA autoritzi expressament la seva caça, prèvia comprovació dels danys greus a l'agricultura.

Així mateix queda privada la caça de SEBEL.LI a totes les illes.

Tampoc se pot caçar en els penyasegats de la zona nord-est de l'illa, entre el Port de Sóller i el cap de Formentor.

carne l.

CREACIÓ

Volem demanar disculpes a l'autora d'aquest poema, ja que no va ser publicat al seu moment, degut a un error quan el laboràvem la revista. Agraïm a En Mateu de Ca's Fidevé que ens fés notar l'oblit. Francina, aquí tens la teva creació.

Ja no queda inspiració
ni un sol, tema de poesia.

Sobre bombes nuclears
jo no hi vull escriure una lletra.

Ja no puc escriure:
"tan blau com la mar"
perque la mar és com a negre.

Les estrelles de la nit
el fum no las deixa veure.

Els infants prefabricats
dins una botella de vidre.

I les flors d'hiverner
a deù duros es menat.

No,
ja no es pot escriure poesia.

Na Francina.

"El Cambio" tampoc arriba a Calvià

L' Ajuntament de Calvià convoca als quatre vents, des del Botlletí Oficial fins als diaris de Ciutat, una plaça d'oficial primera pintor. L'aparell de l' Ajuntament, el Ple, la Comissió Informativa i els funcionaris comencena engreixar l'expedient, fixen els criteris de selecció, preparen les proves teòriques i pràctiques.

A l' hora de l' examen es comenta: que si la plaça ja està donada, que si està feta a mida d'un de l'executiva d'U.M. i com que U.M. de fet dona suport al batle... Sempre n'hi ha de mal pensats.

Es fan els exercicis, es donen les qualificacions i el primer aspirant obté 12 punts, el de l'executiva d'U.M. 10'25. Sembla que alguna cosa ha fallat. Es torna a reunir la comissió informativa, es demana un nou inform tècnic. Els tècnics es ratifiquen amb els criteris que els hi havien indicat. La paperassa segueix engreixant l'expedient.

Es reuneix la comissió informativa corresponent i acorda democràticament donar la plaça al que just havia aconseguit 10'25 punts.

Els socialistes ens varen prometre "el cambio", després com "el cambio" no es veu per enlloc, diven que funcionarà l'administració. El que no han aclarit és que seguim funcionant com sempre, els fets ho demostren.

Al manco abans "enxufaven" i punt. Ara, a més de seguir "enxufant", fan comèdia.

Manel Domènech

Pinturas y Decoración	DECORACION IMITACIONES PAPELES PINTADOS BARNICES LACADOS MOQUETAS
	PALMER
Telf. 67 04 73. Es Serral, 36.	CALVIA.

Aquest article resumeix un assaig titulat: "Criteris arquitectònics a les escoles d'infants" de Pere Pujol i Paulí, arquitecte del Departament d'Edificació Escolar de l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya.

L'autor exposa primer els criteris generals que deven complir totes les edificacions escolars i, més envant, analitza els aspectes del que aquí anomenam escoletes (de 0 a 3 anys) i parvulari (de 3 a 6 anys).

En quan a les edificacions escolars en general ens diu que en primer lloc hi ha que fer una planificació escolar tenent en compta la relació entre població escolar i territori, a partir d'aquí anomena com a criteris de qualitat per a les edificacions escolars, els següents:

- Criteris estètics generals.
- Criteris funcionals.
- Criteris de globalitat,
- Criteris d'adaptabilitat.

Si es tenen en compta aquests criteris establim una clara relació entre pedagogia-arquitectura-entorn físic, que possibilitaran la creació d'un edifici escolar capaç de complir amb el funcionament tradicional d'ensenyament i possibilitarà els models pedagògics d'Escola Activa (globalitat) i els models més avançats (Escola sense murs, escola ciutat).

Passam, ara, a parlar de les Escoletes. Sabem que s'han de cubrir les necessitats de salut física, estabilitat, activitat i comunicació, exposant a continuació els aspectes més importants que han de reunir les Escoletes.

L'Edifici té que cubrir les necessitats de la Comunitat d'Infants, diferenciant clarament els tres grups d'edat.

Cada un tindrà zones diferenciades

per estar, jugar, menjar i dormir, a més d'una espaciosa sala de canvi per els més petits.

També s'han de tenir en compta els espais per als educadors, l'administració, cuina, netetja, servei pediàtric, així com un gran vestíbul suggerent i espacios.

Especial atenció mereix l'ambientació de tots els espais, tant interiors com exteriors; a més dels aspectes tecnològics, seguretat, acabats càlids, mobiliari, etc. Tot això ajuda a donar una sensació càlida i acollidora tan important a les Escoletes.

L'espai exterior estarà format per zones de joc lliure amb disposicions fixes, jocs d'arena, elements per donar ombra, jocs d'aigua, pista per tricicles, zona d'hort, etc.

El Parvulari. Exposa l'autor el model d'aula per un Parvulari modern i adequat a l'ensenyament dels infants.

L'aula serà un espai que permeti treballar a tot el grup de nins i també prevou zones i racons per a desenvolupar activitats de tallers, casa de pepes, cotxes,, perrqueria, etc. Tindrà accés directe el pati i serveis sanitaris exclusius per a ella comunicats també amb el pati.

A més el Parvulari comptarà amb una aula per les activitats audiovisuals, música, dansa, teatre, etc.

En quan al pati de jocs i zones per al personal remetem al que hem dit per les Escoletes.

Els acabats seran acollidors i segurs (eliminació dels cantons, endolls, etc.) tant pels espais interns com externs.

El mobiliari ha de ser lleuger, senzill i bo de netetjar, tot això donarà

el caire de seguretat, habitabilitat i acolliment necessari perquè els infants s'hi trobin bé i a gust.

Antònia Barceló.

PANADERIA

forn nou

F. MARTINEZ

Calle Mayor, 48 - Tel. 670290 - CALVIA (Mallorca)

JOAN SALVA

construccions

calvià

FESTES DEL REI EN JAUME

Quan tengueu aquesta Revista dins les vostres mans, les Festes del Dèsem barc ja hauran passat, i mentres l'estam fent, ens trobam a la mitat d'elles.

Però parlar del que tots heu vist i viscut és ser massa reiteratiu, per tant comentarem detalls que no entraren al programa, fets que s'han anat produïnt.

Ens toca, idò, començar per comparar-les amb les d'anys passats. No han tengut la durada d'altres anys, ni tampoc hi ha hagut concursos de pintura o periodisme, els actes han estat pocs, però realment excepcionals.

Dur dues figures de la categoria de Marina Rossell i Luis Eduardo Aute i a més no cobrar entrades, és una cosa que no es vou tots els dies i que diu molt a favor del nostre Ajuntament.

Jo, particularment, he trobat a faltar el petit opuscle editat en dues ocasions on es recullia part de la nostra història, també he trobat a faltar alguna conferència del tipus de les de l'any passat.

De l'acte oficial, dir només que ha estat com sempre, amb presentació del nostre company Pep Rubio.

Altres punt a destacar i que clarifica molt la postura del nostre Ajuntament és que el programa de les Festes ha estat fet en català i encara no s'ha suïcidat ningú, això sí, el vespre de Na Marina Rossell, una nina vestida de sevillana (¿?) deia: "Cállate mallorquina..., Manolo Escobar" ¿...? Segurament s'havien equivocat de Festa. Com també es va equivocar l'ANIMAL que va tyelefonar advertint de la col.locació d'una bomba a la Casa de la Vila, i es va equivocar perquè nova conseguir tomar l'actuació de Na Marina (fenomenal, com l'altre).

Es Voyeur

Agraïesc, per començar, a n'el sen Joan de s'Aljub la seva amabilitat per haver fet possible que la present xerrada es duigués a termini, i també el que m'acompanyas a fer-la, ja que en el Sen Tià Mitja Nit no el coneixia personalment, cosa que per desgràcia ocorre amb més de dos calvianers. Però crec que gràcies a n'aquestes xerrades poc a poc ens coneixerem tots.

El Sen Tià, és el de ca Na Rigo d'allà baix, i lo de Mitja Nit li ve del seu padrí sense saber perquè li deien. El dia que ens verem tenia vuitanta anys, però quan aquestes lletres vegin llum en tindrà vuitanta-un, molts d'anys. **Nascut a s'Alqueria Blanca** i desde els dotze anys, més o manco, calvianer.

Quan tenia cinc anys, el llogaren de porqueret, també guardava cabres i arreglava les vaques. N'hi havia de corregudes! Per això no pogué anar mai a escola. Però ell totsol va aprendre a llegir (ho recorda llegint els "partes" de la Primera Guerra Mundial) i més tard a escriure també totsolet.

Abans d'arribar a Santa Ponça, va estar a un hort a Sant Jordi. Als dotze anys, com abans he indicat, va arribar a Sta. Ponça, al poble hi anà una vegada passat l'any del grip.

A sta. Ponça s'hi llogà per segar alfalç, quatre centims era el jornal. Al poc l'amo en Bernat el posà a les cases per arreglar tres cavalls que hi havia a l'estable, i amb una somereta du a passejar al fill de l'amo de 3 anys, el sou ja va esser un poc millor, cinc duros al mes, el mateix que cobrava un bon missatge.

A l'amo en Bernat el recorda com un bon home: "es temps de sa recuida des gra, quan eren pocs hi havia més de cinquanta homes, l'amo tenia dues barques, idò tot es peix que pescaven era pes menjar dets homes".

Hi havia una batedora que marxava amb una màquina de vapor. Es necessitaven quatre parells per moure-le. Batia més de vint dies per fer-se una idea del gra que es recollia, un any ens recorda que una garba de tres gavells no se la podia carregar un home totsol.

Els senyors de la possessió, els Marquesos de Ca La Torra, vivien a Sa Portella de Ciutat, i en l'estiu anaven a la possessió amb tot el servici, eren més d'una cinquantena. Un pic el Marqués vell desde una terrassa va veure al sen Tià (encara ere en Tianet) granant el pati i li tirà una moneda de dues pessetes un càpital!.

A Moférés hi fe feina devers els setze anys, tres pessetes i dinar guanyava cada dia. Allà hi aprengué l'ofici de pagès.

Amb el servici militar va córrer una mica. Es de la mateixa quinta que el sen Rafel Massot, però a ell, el sen Tià l'enviaren a Maó set mesos, després, i amb la guerra del Marroc, el desembarcaren a Larache, d'allà a Alcazarquivir, després passaren a Alhucemas i d'aquí altra pic a Larache. A Africa hi estigué vint-i-set mesos fins que s'acabà la guerra i el llicenciaren. Si una cosa destaca d'aquests mesos de servici és la fam que passaren, fins i tot llevant-lis 1,75 pts. diaries del sou (en cobraven dues pessetes) perquè el menjar fos millor. No els quedava més remei que cercar el menjar per altres bandes. Així compraven "jabalí" salvatge de set o vuit arroves per quinze pessetes: "cadascu es taiava un troç i el se torrava. Es com sa carn de porc però més magra". En una altra ocasió, estant a una platja per defensar una "cabila" en contes de fer-hi quatre dies n'hi estaren dotze, la ració ja s'havia reduït a una cullerada de ciurons bollits per dinar i una tassa d'aigua bruta (cafè?) el dematí veren un "moro" que duia un paner d'ous a vendre: "li vaig comprar, no m'havia pogut enviar mai un ou cruu, m'en vaig fotre devuit, després ferem foc i els torrarem dins sa cendra. En arribar a Alhucemas un altre companyero i jo, varem anar a una cantina i mos menjarem dos plats d'aguiat de patates,

ha estat el pic que he passat més gust de menjar". Hi havia tanta manca de menjar que el capità, va comprar tiburons a uns pescadors, que les hi donaven bullits i era tan agre que no hi havia qui el s'empassolàs.

A partir del servici militar ha tengut les més diverses ocupacions, tot per veure d'on es podia treure cosa per viure.

A unes canteres de marès a Sa Porrassa i a Camp de Mar: "es fan ses regates amb una escodra i després amb uns tascons i unes planxes se treia sa peça".

De carboner: "a sa possessió mos donaven un troç de garriga des que noltros en feiem es carbó, i a sa possessió li deixaven net només tomaven alzines i mates, els pins eren un altre tema del que sa possessió ni treia profit. A fer carbó mos ni anavem amb so meu cunyat En Mateu Coma, feiem sa sitja, pedres petites dedins i grosses defora, deixant unes clavagueres perquè sortís es fum. Quan sa sitja està encesa t'hi has de quedar a dormir. Es llit eren un parell de branques. No hi havia moscards en aquell temps, qualque pic que feia vent els duia des de sa costa però en es pocs dies ja no en quedaven. En tenir es carbó fet es carreters, molts eren gal.lileus, venien a cercar-lo i ells mateixos fixaven es preu".

També ha fet de mosso de pintor, de mosso de fuster, de ...

Amb una paraula de tot, però crec que lo de pagès és encara lo que més ha practicat, no debades encara fa els empelts o ecsequeia i es cuida de la seva terra. I per molt de temps més. Amen.

Joan Rubio
1er. dia de setembre.

L'AMETLLER: Segona Part.

L'extensió dels ametlers se va fer en varis períodes. Un va ser fins a fi de segle i després es va aturar fins acabada la Primera Guerra Mundial, que va reprendre. El tercer període fort va ser després de la Segona Guerra Mundial.

En total els nostres ametlers n'hi ha un cinc per cent que tenen manco de 25 anys, un 35 per cent en tenen més de 60, però un 60 per cent estan en plena explotació (tenen de 25 a 60 anys), o sigui, que entre les dues guerres es va efectuar la gran fase de plantació d'ametlers.

Perquè ha progressat tant l'ametler? Perquè aquí troba unes condicions físiques idònees pel seu desenvolupament. S'estima més les terres calcàries i seques perquè a les terres humides els ametlers fan molta fulla a expenses del fruit.

En una paraula, l'ametler, com la vinya fructifica allà on res més no creixeria. L'única condició que demana és que la terra estigui ben drenada.

Ara bé, per una altra banda és molt sensible a les condicions climàtiques per les següents raons: 1ª L'ametler entra en letarg durant l'hivern i per tant després d'haver passat un cert temps de fret. Per això als hiverns no frets els ametlers passen transtorns de fructificació. No van així com toca.

2ª. Com que fructifica molt prest els cops de fret el perjudiquen molt. Li poden cremar els fruits i les fulles. Les flors obertes no suporten temperatures inferiors a -2'8 ° i el fruit -1,1°. Però si la gelada s'acompanya de vent aquestes temperatures cremen el fruit encara que no siguin tan baixes. Els vents marins són també perjudicials per als ametlers les millors condicions són idò un hivern fret seguit d'una primavera temperada.

Respecta a pluges no han de mester més de 500 litres anuals.

En resum la vesant sud de la serra de tramuntana, protegida dels vents del nord, ventilada, assolejada i rebent 500 litres d'aigua anuals són les millors terres que s'estiren cap a l'oest, cap a Calvià i Andratx, perquè reuneixen unes condicions climàtiques perfectes per a l'ametler, encara que la pluja no arribi a la quantitat esmentada.

Quant a la quantitat d'ametlers en total poder dir, que les Balears tenen el 29 per cent d'aquests arbres a tota Espanya. Però la producció d'ametla no es correspon amb això. Es a dir Balears produeix un 15,3 per cent de les ametles de tot el territori espanyol, per tant la producció mallorquina és realment pobre. Perquè?

La primera causa és la pobresa dels sols a on hi ha ametlers. Els serveis agrícoles insisteixen en que cada ametler ha de rebre cada any de un a tres quilos de nitrate algunes setmanes abans de florir. Quants d'agricultors ho fan?

La segona causa és l'associació dels cereals a l'ametler, lo qual perjudica molt a l'arbre, perquè els recursos d'aigua a la terra s'esgoten principalment en primavera que és quan més li fa falta al nostre arbre.

Els serveis agrícoles també orienten en aquest sentit diguent que entre dues files d'ametlers s'ha de deixar una franja lliure de cultiu, i que aquesta franja s'ha de laborar judiciosament. Aquí se fa a l'enrevés. Se deixen franjes sense sembrar al peu del tronc lo qual és nul completament, perquè l'ametler no xupa l'hunmitat allà sinó en aquesta franja intermija. Quants d'agricultors fan cas d'aquestes normes?

La tercera causa és l'edat dels arbres. Molts d'arbres vells molts pocs joves, els vells no són renovats, no són eliminades les arrels mortes, no són renovats els sols, tot lo qual dificulta la renovació de l'explotació.

Avui dia l'epoa daurada de l'ametler ja ha passat, però segueix donant els millors retaments de tota l'agricultura mallorquina i, especialment, calvianera, per tant no estaria de més replantejar amb profunditat la presència d'aquest company del nostre paisatge.

Josep Rubio i Terrasa

Panaderia

Ca'n Porret

C/ Mayor, 3. CALVIA

cerrajería

A. SOTOMAYOR

es ferrer
des poble

C. BON M. Nº 2 - CALVIA - MALLORCA

BAUZA

★ ELECTRODOMESTICOS

★ JUGUETES

★ OBJETOS DE REGALO

C/ Mayor, 34 CALVIA

TIEMPO DE CENIZAS

Ana Luisa Coll.

Estas tontas horas de la tarde siempre traen consigo una extraña melancolía. A veces se lo he comentado a José, pero él dice que es vejez. Pamplinas. Recuerdo que de joven me sucedía igual, sobre todo en invierno, y eso que ya no hace tanto frío como antes... Lo que ocurre es que antes entre la casa, José, los niños y el trabajo, estaba siempre ocupada y no tenía tanto tiempo para pensar. Es la inactividad y no los años lo que me está matando. Incluso en aquella época, cuando no se veía bien que la mujer trabajara fuera de casa, yo me empeñé en colocarme en una oficina como secretaria. Treinta años. Han pasado treinta años.

He abandonado durante un rato este cuaderno, la única compañía y el último consuelo que me queda ahora, para asomarme a la ventana. Al contrario que a muchas otras que viven aquí, a mí me gusta el ruido del tráfico. En realidad me gustan todos los ruidos, de un tiempo a esta parte asocio el silencio con la muerte.

Releyendo lo que he escrito antes me doy cuenta de que he hablado de José como si aún estuviera aquí, conmigo. José murió hace cinco años, cinco años y tres meses para ser más exactos. Tenía sesenta y ocho, es decir tres menos que yo, pero aparentaba ser bastante más joven. Fue de repente, un fallo de corazón. Vivíamos los dos solos desde que se casó Elena. Fueron los chicos los que decidieron que no podía vivir sola. Miguel se apresuró a dejar su postura clara desde un principio: la profesión de Irene, su mujer, y sus constantes viajes hacían imposible que yo me quedara con ellos. Irene es pintora, siempre la consideré una mujer extraña, aborrece a los niños y como su palabra es ley para Miguel, nunca tuvieron hijos. Miguel es arquitecto y se pasa la vida viajando de un sitio a otro, edificando donde le llamen, lo malo es que cada vez le llaman de sitios más lejanos. Puestas así las cosas tuve que irme a vivir con Elena, su marido y con sus cuatro fierecillas. Estuve con ellos año y pico. Me acostumbé a una casa que no era la mía, a una vida que no era la que me pertenecía, a una familia que no era la que yo había formado. Un mal día llegó Elena con la noticia. Parecía estar muy alegre. Por medio de no sé qué amigo había conseguido una plaza en una residencia de ancianos a las afueras de la ciudad. Mi hija estaba tan contenta que apenas opuse resistencia.

- No quiero ir a un asilo.- Me aventuré a decir.

- No seas tonta, mamá. No se trata de ningún asilo, es una residencia para gente mayor, tiene el mismo confort que un hotel de cinco estrellas. Hay de todo: bar, salones, cine, hasta tendrás una televisión en tu habitación. Conocerás a gente de tu edad, harás amistades. Comprende que aquí hay demasiado jaleo para ti, los niños te molestan constantemente. Allí estarás mucho mejor. De todas maneras, la decisión es completamente tuya, si no quieres ir, no irás.

A mí me hubuiera gustado decirle que prefería mil veces más los gritos de los niños a la tos asmática de los viejos, que no necesitaba una televisión para mí sola ni un camarero que me sirviera las insípidas verduras que como a diario, que respiraba más a gusto el aire contaminado del centro de la ciudad que la brisa fresca y saludable del nacimiento de la sierra. Pero callé y dejé que creyeran que me habían convencido.

(Seguirá en el próximo número)

AVUI

Inadmissible

A les nombroses deficiències observades els darrers mesos, a la dependència sanitària de la Secció Social de la Ciutat de Mallorca, coneguda popularment amb el nom de Son Dureta, ara se n'hi afegeix una altra, que s'ha fet palesa durant l'incendi que es produí dilluns passat a la matinada: les alarmes que detecten el foc eren desconnectades.

Que en un centre sanitari com aquest —o en qualsevol altre— hi hagi un descuit d'aquesta magnitud és del tot inadmissible i cal que es demani, ben de pressa i a qui correspon, tota mena de responsabilitats.

I no s'hi val a dir que ha estat millor així, perquè no s'ha produït el pànic entre els internats a la secció de maternitat i clínica infantil. Com que, sortosament, no hi ha hagut víctimes, pot resultar una excusa fàcil; però les vides humanes són massa precieuses perquè puguin estar a mercè d'una fallada tècnica, advertida ja fa tres mesos, en un sistema de seguretat vital com aquest.

Es, en tot cas també una fallada humana del tot inadmissible.

REPORTAJES *Julián*

- Bodas
- Bautizos
- Comuniones
- Fotografía en General

tel. 670464

C/. Mayor, 27 - 1.º-1.º - CALVIA

"la Caixa" ✨
a les escoles

LA NOSTRA LLENGUA

La D i la T finals de paraula

El so T a final de paraula s'escriu generalment amb T excepte en aquests casos:

a) Darrere consonant, en les paraules que formen amb D els seus derivats, com passa a: tard (de tardar), verd (verdor), sord (sorda), moribund (moribunda).

b) Darrere vocal, a les paraules planes que formen els derivats amb D: àcid, òxid, líquid.

c) En alguns mots especials, com almud, fluid, fred, sud, tord (=castellà tordo) i els femenins acabats en -etud i -itud.

d) En la 1ª persona del present, quan queda reduïda al radical en aquells verbs que el tenen acabat en D: Jo crid (de cridar), jo mud (de mudar).

Au idò, aquí teniu la feina, ja vos hi podeu posar:

Substituiu els guionets per les lletres D o T segons pertoqui:

El bla_ encara és ver_. Hem arriba_ tar_ a l' escola. Aques_ líqui_, amb el fre_, po_ tornar sòli_. Molta gen_ per_ el temps en coses inútils. M'han di_ que no surti, i per això no sur_.

Hala!, ja podeu corregir la feina del mes passat:

Ha caigut un llamP enmig del camp i un altre dalt del terrat. Jo no acaB de creure això que m'has dit. El sabater fa una adoB a les sabates. Dins l'aljuB han trobat una cabra morta. Què trobes d'un temPs tan dolent? TroB que fa massa estona que no plou. No puc posar el capell dins la capsa perquè no hi caP. Volia fer més feina però he tingut molts destorBs. Aquesta dona no saP llegir. El malalt ha de prendre un xaroP. He vist una serP que s'amagava. Maó és més prop d'Alaior que de Mercadal.

Manuel Suárez.

COSAS DE CAPDELLA

En el último número de esta Revista, al hablar de Es Racó, decía que su situación era inmejorable. Ahora lo reitero y lo confirmo. Me refería a su situación geográfica. Claro. La pasión que pongo en alabar, promover y potenciar la integridad y el futuro de este pequeño territorio pegado a la falda de una sierra llena de pinos, quisiera que no estuviese, en modo alguno, influenciada por haber nacido en él mi madre y yo haber viyido hasta los ocho años. Si bien...

Leí estos días que "un hermoso paisaje es como una obra musical, hay que contemplarlo despacio".

Esto es lo que tiene el escenario que nos ocupa: melodía y buena vista.

Veamos:

Se alzan desde el Oeste una cordillera de acantilados rocosos que, con su peculiar color rojo anaranjado cuando les toca el sol, brillan como si fuese un espejo. Les sigue hacia el Norte un muro agresivo y contundente, compuesto por grandes montañas, altas y puntiagudas y por otras menos altas, más encorvadas y planas, cuestión de edad. Mezclados y emparejados con estas montañas, se encuentran largas sierras y escarpados cerros que, como si algo se hubiese interpuesto entre ellos, alguno ha cambiado de dirección, sin que por ello hayan dejado de ser menos agresivos, ni su suelo menos resbaladizo. Sin embargo, la cabra montés paca, vive y se acomoda bien en ellos, y el buitre carroñoso cuando lo había.

Por encima de estas estribaciones a ochocientos metros de altura se encuentra una desolada y sorprendente llanura: S' Esclop. Al principio que la miras, su aspecto, por lo inhóspita e ingrata, te resulta indiferente, pero al fijarte más en ella su tez va cambiando poco a poco hasta tal punto que la encuentras aceptable, alegre y acogedora.

Entonces lo que ocurre es que lo que nos parecía un cambio real, sólomente es ficticio, alucinante, momentáneo; producido psicológicamente por el cambio repentino que supone la subida a tantas alturas, por el cambio de ambiente, por el misterioso embrujo y hechizo que encierra la montaña.

En esta explanada, catorce cuarterasdas son cultivables. Hace setenta años se sembraban de trigo. Su tierra es pobre en profundidad, pero se recogían buenas cosechas por estar en una zona muy lluviosa: el septentrión.

Se puede ver aún la cara, un poco trastocada por los años, de la era donde se trilaba la miés.

Una caseta de aperos, refugioi de pastores y el personal que de las casas del predio subía con las bestias a trabajar este campo, es el único edificio que existe.

Unos muros medio caídos encima de una altura llamada Sa Moleta, nos demuestra que ha existido otra construcción, la cual, según referencias, fue levantada para albergue de un documentado francés llamado Tarrago, que vino de su país para hacer estudios o realizar experimentos de su competencia.

La naturaleza no siempre crea aspe-rezas, ni hace las cosas con el hacha grande, sin pulirlas, y quiso dotar a este gran sector de una obra de arte excepcional, maravillosa y vital, incapaz de ser imitada por ningún prestigioso artista: Sa Font des Què. Agua clarísima, pura, que desde unas rocas sale filtrada para refrescar y apagar la sed a cuantas personas y criaturas ansiosas acuden a beberla.

Una glosa relacionada con el agua de la fuente dice así:

De s'aigo de sa font des Què
me'n duc una botelleta,
cada glop una pesseta
i cada gota un dobbé.

Siguiendo con las alturas y dando vuelta a la derecha, nos encontraremos con la más alta y la más bella de las que hemos encontrado en nuestro recorrido: Es Puig des Galatzó. La perfecta simetría de que está dotado lo sitúa en el monte más bello y perfecto de la isla. En su cepa o estribaciones, hay una meseta llamada Se Planes, que también se cultivó un día.

Dejaremos la agricultura y seguiremos monte abajo, donde los picachos son menosa cusados y los cerros más moderados. Las sierras de pinos con algún pequeño valle de tanto en cuanto siguen prolongándose hacia el Este, dejando Es RAcó dentro del gran valle en posición de privilegio, para que pueda seguir gozando de la incomparable situación que le es propia.

Dentro de este gran valle rodeado de tanta superficie accidentada, cuatro grandes predios se están dando la mano, extendiendo sus tierras de labor y levantando sus grandes y señoriales mansiones. Son: Son Hortolà, Son Claret, Son Martí y Galatzó. Su producción, tanto por la economía, como por los puestos de trabajo que ha creado, ha sido buena para nuestro pueblo. Por haber vivido en ellos personajes importantes, debe alguna anécdota o caso histórico que contar.

De Son Martí diré que yo, desde muy niño, fui algunas veces por allí a moler trigo en un molino de agua que había, con mi abuelo, un carro y una burra que tenía.

Otra noticia que pasó en Son Martí es el triste, tristísimo y espeluznante caso que ocurrió a unaprima mía llamada Francisca Colomar Fornés a los quince años de edad, que estando encima de una silla con su compañera al lado, atando una cuerda para secar ropa a una columna, la cual se desplomó en el acto pegándole un trozo de silla en la cara, que la mató en el acto. Este hecho courrió a principio de este siglo. El albañil que levantó la columna, esculpióp en ella una cruz en señal de duelo.

De Galatzó, del gran Galatzó, después de lo dicho de S'Esclop y Ses Planes, muchas más importantes cosas se pueden contar. Con decir que veinte hombres se sentaban cada día en la mesa para cuidar de la agricultura y la ganadería. Y que mil madres, entre cabras, ovejas y equinos era el balance de la cabaña que había, tendrán una idea de la dimensión de la finca. Por las voces que, de generación en generación, han llegado a nuestros días, sabemos que hubo esclavos. Cuando el noble Sr. Conde de Formiguera, propietario del Predio, venía de paso o residía en la finca, doce eran los caballeros que llevaba de escolta; en la fachada principal doce anillas aún penden clavadas donde se ataban los caballos. En sus dominios, esos faustos y poderosos personajes, aunque tuviesen consejeros, hacían prevalecer siempre su voluntad. Cuando se trataba de hacer justicia porque alguno de sus subditos había cometido una falta o caído en desgracia, lo mismo se convertían en fiscales que en jueces. En sus leyes no estaba excluida la pena de muerte. Y si por si se tenía que ajusticiar, aún se pueden ver dos piedras agujereadas un poco alejadas de las casas, llamadas S'Argolla, que es donde con una cadenay un garrote se daba vueltas al cuello de la víctima matándola así de lento o rápido según el odio que se le tenía.

¿Volverá el caserío a tener el auge y la prosperidad que ha tenido en otros tiempos? Es posible. Para que esto ocurra tiene muchos factores de su parte. El aire contaminado que respiran los ciudadanos y el estrepitoso ruido que continuamente hacen los motores de los coches, que tanto los perturba, hace que todos los que pueden lograrlo busquen un refugio en un lugar como éste, donde la tranquilidad es absoluta y la calma aún no se ve alterada.

También en algunos lugares de la costa, cerca de las playas, se habían construido chalets y bloques de pisos, para que el que viviese en uno pudiese disfrutar de unas felices vacaciones o alguna temporada de descanso. Cosa

que está fallando por estar estos sitios cada vez más y más concurridos por la gente. Se han creado bares, lo que ha traído gamberrismo y borrachos que, unidos al estridente ruido de la música de las discotecas, no queda más remedio que pasar la noche en vela, circunstancia ésta que obliga a sus moradores a buscar otros sitios más amenos.

Tres son las casas que se han renovado en Es Racó. Dos por residentes palmesanos, activos aún en sus comptencias, que al tener un día libre, o los fines de semana, se apresuran en venir para pasarlo por aquí. La otra habitada permanentemente, es la que ocupa este simpático y activo comerciante de la Ferretería de Calvià llamado Salvador, que creo todos conocemos.

Ahora lo que renemos que hacer todos los vecinos de este barrio para que siga prosperando, es reunirnos y tratar de resolver el asunto de los caminos. Creo que si unánimemente nos dirigimos al Ayuntamiento, que por lo demostrado pone interés en arreglar esta clase de caminos, no pondría dificultad en arreglarnos el nuestro, que tanta falta le hace. Seguramente para lograrlo contaremos con el apoyo de nuestra Concejala Catalina Carbonell; no porque tenga una casa y tierras en este lugar, sino porque cuando se trata de defender una cosa en beneficio del pueblo, siempre está dispuesta a hacerlo.

Julián Vicens.

CARTES A LA REVISTA

Sr. Batle:

El nostre poble té greus problemes de circulació pels seus carrers degut a que tothom aparca allà on li ve bé, casos que es fan molt greus als carrers Major i Capelleta. Per això li demanam que o bé quedi prohibit l'aparcament tot arreu d'aquests dos carrers, o bé es delimitin unes zones per aparcar, com es va fer en el seu dia al Major, sense que es fagi complir cap de les prohibicions.

Esperam que, en aquest cas, el prec no caurà dins la paperera i es farà tot el possible per solucionar-ho d'una vegada per totes.

Uns Calvianers.

Sr. Batle:

Li volia demanar a veure si En Cipriano ha donat comissió a s'Ajuntament per cada "parche" que posa a ses motos.

M'explicaré, tots els camins del poble tenen unes herbes pels costats que fan unes bolletes amb unes pues que fan por, i cada vegada que sa moto n'agafa una, cap a Ca'n Cipriano s'ha dit.

No seria possible que es fessin netes les voreres dels camins? I no seria possible fer net el carrer dels Moncades els dies de mercat? Perque només n'hi fan mig i pareix que es carrer s'acaba davant es garatge den Caminera.

Gràcies.

UN VISITANT DEN CIPRIANO

SIEM TOTS MES MALLORQUINS

A partir d'aquest mes començaré a fer una secció nova que l'anomenarem:

"Siem tots més mallorquins.

A on aniré contant la història de Mallorca, que ens ha format fins lo que som actualment, i tractant en especial 4 moments que han incidit especialment en la nostra manera d'esser i que marquen molt fortament el nostre mallorquinisme actual. Els moments són:

- La conquesta catalana (1.229).
- El Decret de Nova Planta (1.715).
- La Guerra Civil i el Franquisme.
- La immigració peninsular a partir dels anys 60.

Aquests articles aniran en català i en castellà, perquè creim de gran importància que tots els calvianers, mallorquins i peninsulars, entenguin perfectament el contingut d'aquests escrits.

I ja, sens més preàmbuls, comencem a contar la història de la nostra Illa.

La primera vegada que el peu humà va trepitjar l'Illa va ser devers uns 4.000 anys abans de J.C., o sigui, avui fa uns 6.000 anys.

Però d'aquest primer moment poca cosa se sap.

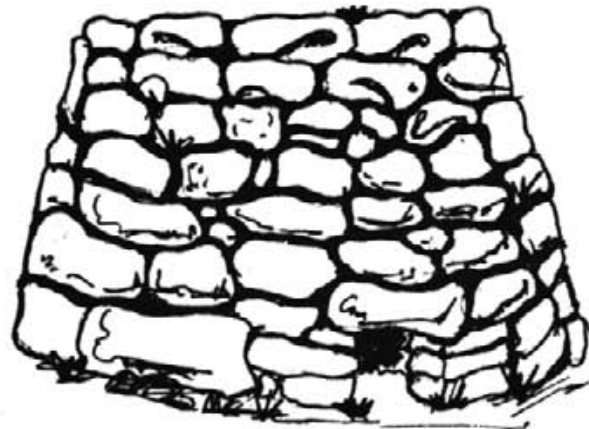
Devers l'any 2.000 abans de Jesucrist comença una nova fase de la nostra història, que s'anomena "Cultura Pretalayòtica". En aquesta fase els mallorquins d'aquell temps varen començar a utilitzar les coves naturals, tant

per habitació com per a enterrar els morts. Després, devers l'any 1.800 els mallorquins varen començar a fer coves artificials, a on posaven els seus morts i a Malorca va arribar el metall (Bronze).

Devers el 1.500 es varen construir les primeres cases a Mallorca: les navetiformes, de les quals a Calvià en podem trobar uns quants exemplars, i els morts en aquesta època eren enterrats dins coves artificials més grosses i dividides en varies cambres.

En aquell temps els mallorquins ja fabricaven objectes de ceràmica, com vasos amb anses i sensa i escudelles. També fabricaven objectes d'or, com botons i punxons. També fabricaven objectes de pedra com ganivets, destrals, esmoladors i puntes de fletxa, molins de mà i caçolets. I en metall de coure o bronze fabricaven ganivets, punyals, punxons, pulseres i puntes de fletxa.

Aquesta gent devia formar petites comunitats pacífiques dedicades a l'agricultura i al pasturatge, escampades per tota l'Illa.

Devers l'any 1.300 abans de Crist comença una nova fase que s'anomena talayòtica i que se caracteritza per la construcció de Talaiots (com el del dibuix) i poblats, utilització del bronze i més tard la introducció del ferro i una aculturització progressiva d'aquella gent.

Els talaiots són construccions en pedra seca, a grans blocs, amb una cambra central, un corredor c' accés i una columna central que sosté una coberta de lloses.

La funció d'aquests talaiots por haver estat la d'habitació i torre de defensa.

Els mallorquins talaiòtics seguien fent ceràmica sense torn, ara bé, els utensilis eren més grossos que els pre-talaiòtics. Entre els utensilis de bronze es troben espases, ganivets, puntes de llança, destrals, escàrperes, cinturons, etc. En pedra fabricaren murters, llumenetes, moles.

Es creu que devers l'any 1.400 abans de Crist hi hagué una nova invasió de gent que va ser la que va fundar la cultura talaiòtica. Era gent més belicosa que els antics pobladors. També varen esser intermediaris en el comerç entre Orient i Occident. Devers el segle VIII avans de Crist començà l'empobriment dels mallorquins perque els grecs i els fenicis els hi llevaren aquest comerç amb l'Orient i així el mallorquins es transformaren en pirates, i s'allistaren a exercits estrangers com a mercenaris.

Ni els grecs, ni els fenicis, ni els cartaginesos lograren mai dominar a aquells mallorquins.

Els foners mallorquins varen esser soldats de l'exercit cartaginés.

La seva habilitat amb aquesta arma els hi venia de quan eren petits. Les mares posaven el pà que s'havien de mejar damunt els arbres i els havien de tomar a pedrades amb la fona.

Varen intervenir a les guerres de Cartago, contra Grècia primer i després contra Roma fent un bon paper.

Després de molts d'anys d'esser fora de l'illa i tornan duguent costums estrayns, però encara va sobreviure l'antiga cultura talaiòtica fins l'arriba da dels romans.

Pep Rubio i Terrassa

La primera vez que el hombre pisó la isla fue alrededor de unos 4.000 años antes de Jesucristo, o sea, hoy hace 6.000 años.

Pero de este primer momento poca cosa sabemos.

Hacia el año 2.000 antes de J.C. empieza una nueva fase de nuestra historia denominada "cultura pretalaiòtica". En esta época los mallorquines de aquel tiempo empezaron a utilizar las cuevas naturales, tanto para vivienda, como para enterrar a sus muertos. Después, hacia el año 1.800 los mallorquines empezaron a hacer cuevas artificiales, donde enterraban a sus muertos y a Mallorca llegó el metal (bronce).

Hacia el 1.500 se construyeron las primeras casas en Mallorca: las navetiformes, de las cuales en Calvià podemos encontrar unos cuantos ejemplares, los muertos en esta época se enterraban en cuevas artificiales más grandes y divididas en varios compartimentos.

En aquel tiempo los mallorquines ya fabricaban objetos de cerámica, como vasos con y sin asas y vasijas. También fabricaban objetos de hueso, como botones y punzones. También fabricaban objetos de piedra como cuchillos,

hachas, muelas de afilar y puntas de flecha, molinos de mano y cuencos. Y en cobre o bronce fabricaban cuchillos, puñales, punzones, pulseras y puntas de flecha.

Esta gente formaba pequeñas comunidades pacíficas dedicadas a la agricultura y al pastoreo, establecidas por toda la isla.

Hacia el año 1.300 antes de Cristo empezó una nueva fase llamada "talaiòtica" caracterizada por la construcción de "talaiots" (ver dibujo) y poblados, por la utilización del bronce y mas tarde la introducción del hierro y por la culturalización progresiva de aquella gente.

Los "talaiots" son construcciones en piedra seca, a grandes bloques, con una cámara central, un corredor de acceso y una columna central que sostiene la cubierta de losas.

La función de estos "talaiots" puede haber sido la de casa y torre de defensa.

Los mallorquines "talaiotics" siguieron haciendo cerámica sin torno, ahora bien, los utensilios eran más grandes que los pretalaiòtics. Entre los utensilios de bronce se encuentran espadas, cuchillos, puntas de lanza, hachas, escoplos, cinturones, etc. En piedra fabricaron morteros, lámparas y muelas.

Se cree que hacia el año 1.400 antes de Cristo hubo una nueva invasión que fundó la cultura talaiòtica. Era más belicosa que los antiguos pobladores. Fueron intermediarios entre el comercio de Oriente y Occidente. Hacia el siglo octavo antes de Cristo empezó el empobrecimiento de los mallorquines porque los griegos y los fenicios les quitaron este comercio con Oriente y de esta manera los mallorquines se transformaron en piratas y se alistaron en ejércitos extranjeros como mercenarios.

Ni los griegos ni los fenicios ni los cartagineses lograron nunca dominar a aquellos mallorquines.

Los honderos mallorquines fueron -- soldados del ejército cartaginés.

Su habilidad con esta arma les venia de cuando eran pequeños. Sus madres les ponian el pan que tenian que comer -- sobre los arboles y tenian que tirarlo a pedradas con la honda.

Intervinieron en las guerras de Cartago, contra Grecia primero y despues con tra Roma haciendo un buen papel.

Despues de muchos años de estar fuera de la Isla, regresaron trayendo costumbres extrañas, pero todavia sobrevivió la antigua cultura talayòtica hasta la llegada de los romanos.

Pep Rubio i
Terrassa.

Carnicería

VILCHEZ

C/ Mayor,

CALVIA

PUB ROLLING'S

MUSIC-BAR "ES CASINO"

Ca'n Vich, 3 - CALVIA

RESULTADOS ACADÉMICOS DEL COLEGIO PÚBLICO "CALVIA"

Una vez terminado el año escolar 83/84 y adentrados en los calores de los meses estivales y aunque el cuerpo sudoroso sólo desee estar envuelto entre las frescas aguas de nuestros mares, hacemos un hueco, aprovechando el frescor de alguna de sus tardes, para salir de la estígiaca calma de las aguas y dedicarse a mirar reflexivamente en torno a lo que, sobre resultados académicos nos deparó en su balance evolutivo de junio.

En esta perspectiva, presentamos los respectivos cuadros estadísticos correspondientes a los tres Ciclos en que se estructura la Educación Básica, pasando a continuación a comentar los diversos aspectos de los mismos:

Resumen estadísticos en tantos por ciento de aprobados:

	C.82/83	Prev.Plan Centro	C.83/84
<u>Ciclo Medio</u>			
Lengua Esp.	83	90	84'3
Matemáticas	85	90	88
So./Natur.	90	95	91'6
<u>Ciclo Medio</u>			
Lengua Esp.	76	85	73
Català	84	80	73
Matemáticas	68	80	71
Naturales	74	80	81
Sociales	73	80	76
<u>Ciclo Superior</u>			
Lengua Esp.	58'02	70	58'4
Català	66'04	70	70'3
Inglés	59'8	70	71'7
Matemáticas	40'12	70	57'4
Sociales	60'49	70	50'7
Naturales	49'38	70	66'9

De las tablas que preceden cabe realizar varias lecturas derivadas de la relación entre sus columnas y del contexto educativo y social en que nos movemos. Una primera lectura sería la

de aplicar una valoración positiva por partida doble: la superación en los porcentajes de aprobados respecto a los obtenidos en el curso anterior en todos los ciclos, excepción hecha para las materias de Lenguaje y Sociales en los ciclos Medio y Superior respectivamente, por un lado, y la que supone el haber alcanzado los porcentajes de aprobados previstos en el Plan del Centro en cuanto a las materias de Catalán y Naturales en el Ciclo Medio y de las de Catalán e Inglés en el Ciclo Superior. Una segunda lectura de significación opuesta a la anterior dado que es de carácter negativo, se deriva del hecho que en el Ciclo Inicial-para todas sus materias- y en los ciclos Medio y Superior en todo menos Catalán/Naturales y Catalán/Inglés respectivamente, no han alcanzado los porcentajes de aprobados previstos en el Plan del Centro, establecido por el Claustro de Profesores en los albores del curso 83/84. Por otro lado, la valoración negativa se refuerza si contemplamos los resultados medios obtenidos en todos los cursos de la segunda Etapa o Ciclo Superior en lo que respecta al índice de suspensos que bordean al límite de las cotas características de lo que se ha venido en llamar, a nivel nacional, Fracaso Escolar (30/40% de suspensos).

Respecto a los aspectos negativos de los rendimientos contemplados es pertinente hacer algunas referencias explicativas de los mismos, entre las cuales cabría citar: los cambios de profesores en algunos cursos y más concretamente en 2º y 3º que han incidido negativamente en los alumnos y consecuentemente en su rendimiento; el excesivo número de repetidores o de alumnos que promocionan de curso por la edad y una vez que están en el nivel superior no disponen de los conocimientos necesarios para seguir la marcha que exige

éste; y sobre todo lo que podría denominarse mediante la expresión "circunstancias y condiciones ambientales" entre las que figurarían: el transporte escolar, vacaciones invernales de los padres (realizadas en medio del curso), las separación de edificios escolares, nivel sociocultural familiar, estatus transitorio en la permanencia del Profesorado en el Centro, etc.

No obstante, planteando el problema que constituye las deficiencias de nuestro Centro y diseccionando o analizando en sus variables actuantes podremos incidir correctivamente sobre ellas, para hacer, en años sucesivos, que la fatídica expresión "fracaso escolar" sea reducida a la mínima expresión en el contexto de nuestra escuela.

JUAN JIMENEZ

CARPINTERIA CALVIA

Hnos. **INSERTE**

C/. TRANSFORMADOR, S/N - TEL.

GALVIA - MALLORCA

CONSELLS PUBLICITARIS

Aquest mes vos volem presentar als fusters, germans Inserte, que regenten una fusteria del carrer de Ca'n Marçal.

Quants d'anys fa que sou a Calvià?

- Ara fa uns 12 anys. I estam en el mateix local desde el començament.

Com vareu començar?.

- Començarem amb quatre màquines i 2 oficials fent feina. Llavors hem anat ampliant el negoci, hem posat altres màquines modernes, i actualment som 4 oficials fent feina. El volum del negoci, amb les màquines i el personal actual s'ha incrementat en un 50 per cent. Hem instal·lat també un aspirador de burballes, que ens permet tenir la fusteria més o manco neta per poder fer feina. De tal manera s'ha incrementat la producció que hem obert una tenda a Palma, que absorbeix part del material que fabricam.

L'ofici, on l'aprenegueru?

- En realitat noltros procedim d'una generació de fusters que la va iniciar el nostre padrí patern.

Veig que teniu un concepte modern d'empresa.

- Efectivament. Noltros feim feina amb tècniques modernes, lo que mos permet cobrir un mercat que abarca Calvià, la costa, i part de Palma i el seu entorn. El 50 % de la producció queda a dins el terme, la resta va cap a Palma.

Vos agrada Calvià, vos fa ganes viure-hi? Ens agrada molt. Ens agrada especialment per la seva tranquil·litat. Molt probablement hi arribarem a viure. Ens ho plantejarem quan se facin les noves vivendes.

Moltes gràcies als germans Inserte i sort. Que prest sigueu veïnats nostros.

ENTREVISTA A XISCO MULET

Diuenge dia 9 es va inaugurar la primera fase del Poliesportiu de S. Ponça, per aquest motiu entrevistam al Regidor d'esports de l'Ajuntament Francesc Mulet.

Veïnats - Quines instal·lacions hi manquen per fer?

Xisco - A aquests moments hi ha fet el camp de futbol, dos pistes de tenis, una pista poliesportiva que compren dues de basquet o una de futbito i una de voleivol, els vestuaris de la piscina, el bar l'enfermeria, i mitja pista de footing. Tot això pertany a la 1ª fase inaugurada fa uns dies.

Veïnats - Quines instal·lacions hi manquen per fer?

Xisco - El Projecte de la 2ª fase ja està fet, manca realitzar el projecte de la 3ª i ultima fase.

Dins la segona hi ha: el fronton, piscina vestuaris futbol, gimnàs, continuar la pista de footing i fer el tancament de tot el terreny del Poliesportiu.

Dins la 3ª fase hi entra: el parc infantil, l'anfiteatre romà i acabar la pista de footing.

Veïnats - Hem sentit que es vol crear un Patronat d'esports, ens pots dir quines seran les seves funcions?

Xisco - La funció del Patronat serà la de realitzar la gestió a nivell econòmic i administratiu de totes les instal·lacions esportives. Estarà format per una junta rectora i una de gerència. El President serà el Batle de Calvià i el vicepresident el Regidor d'esports, a mes i pot haver un metge, un arquitecte i un professor d'educació física. El Secretari i el Tresorer seran el secretari i l'interventor de l'Ajuntament.

A aquets moments s'estan elaborant es futurs estatuts que s'aprovaran a un Plenari d'enguany.

La figura clau del Patronat es el Gerent el cual li pertoca dur a terme totes les activitats programades dintre el Patronat.

El Patronat està obert a tota la gent que tengui inquietuts esportives i que vulgui participar-hi.

Veïnats - Quins projectes te l'Ajuntament per dotar d'instal·lacions esportives a tot el terme?

Xisco - La idea es dotar a totes les zones d'instal·lacions esportives. Ara tenim el Poliesportiu de S. Ponça en fase d'acabament i en proxima realització el de Calvià.

Veïnats - Quina partida hi ha al pressupost d'enguany per fer front a les obres esportives?

Xisco - Al pressupost d'enguany hi havia 35 milions per fer la 1ª fase del Poliesportiu de S. Ponça i 15 milions per fer la 2ª. Al de l'any que ve es tendran en compte els projectes de totes les instal·lacions a realitzar, i a mes la diferencia entre el cost real i el pressupostat per fer la 2ª fase de S. Ponça.

Veïnats - Com es podrà accedir a la utilització de les instal·lacions dels Poliesportius, i com es financiaran les despeses que una vegada en marxa s'ocasionin?

Xisco - El Patronat donarà les directrius per utilitzar les instal·lacions. La idea seria fer un carnet de soci per accedir a les instal·lacions municipals de tot el terme, a mes es podria participar a tots els cursets pagant una cuota minima. De no tenir carnet es podrien utilitzar igualment pagant la cuota de transeunt.

En quant al tema de la financiació es procurarà que les instal·lacions s'auto-financiin i en cas de ser deficitàries cosa que hem de intentar evitar, l'Ajuntament es farà carrec de les despeses.

Veïnats - Es te pensat la contratació de monitors?

Xisco - Es contractaran monitors per l'ensenyament dels diferents esports i es crearan escoles esportives per ajudar a l'aprenentatge de qualsevol esport.

Enguany es comença un programa esportiu, obert a tothom a realitzar a les instal·lacions de les escoles. Els esports que s'ensenyaran son escacs, atletisme (cross), voleivol i basquet.

Veïnats - Com es podrà participar a aquest programa esportiu?

Xisco - El programa començarà a funcionar a partir d'octubre, els llocs per informar-se seran l'escola de Palma Nova i l'escola de Calvià dirigint-se als professors de gimnàstica i a l'Ajuntament al regidor d'esports.

Veïnats - Es permetran actes no esportius dins els recintes dels Poliesportius
Xisco - Mentre no hi hagi llocs adequats es podran emprar les instal·lacions per qualsevol tipus d'activitat cultural i d'altre àmbit.

Veïnats - S'ha pensat en la possible creació d'un Gabinet de Medicina Esportiva?

Xisco - Dins els estatuts del Patronat està contemplat que hi hagi un metge per assistir, informar i assessorar a tota la gent, en quant a medicina esportiva.

Veïnats - Esta previst la creació de circuits "Vida"?

Xisco - A Santa ponça el circuit de footing complirà amb aquesta qüestió, s'habilitaran cartells explicatius dels exercicis a realitzar durant tot el circuit, que, amb obstacles naturals preperarà als esportistes per practicar el seu esport. A Calvià s'aprofitarà l'entorn per a realitzar aquest circuit.

Veïnats - Quina funció específica tendran els diferents poliesportius del terme?

Xisco - La primera funció de tots els poliesportius, és la raó per la qual s'han creat que la gent tengui un lloc per practicar l'esport.

Altres funcions serien, donar a conèixer la part tècnica de l'esport per motivar la gent a que en practiqui, a més donar una altra alternativa a l'oci del jovent d'avuui.

Una funció més específica seria distribuir un esport determinat a cada una de les zones del terme, això motivaria que la gent es desplaçàs d'un lloc a l'altre per poder practicar un esport específic i hauria un contacte més freqüent entre la gent del municipi.

Un altre funció seria crear equips i esportistes que representin a la Costa de Calvià a totes les competicions tant nacionals com internacionals.

Veïnats - Vols dir qualque cosa més?

Xisco - Voldria dir que la Corporació està mentalitzada amb la necessitat de crear zones esportives per fomentar l'esport, ja que fins ara no hem tengut una programació amb uns objectius i amb una finalitat, això és la missió que hauria de desenvolupar el patronat, ja ens trobam que l'Ajuntament ha donat i està donant moltes subvencions en materia esportiva sense recollir cap fruit de la seva tasca.

Pensem que tenim bones idees, encara que possiblement cometrem qualque error, des d'aquí demanam la col·laboració de totes les persones interessades, i poder dur a terme el que ens hem proposat

ANTONIA BARCELO

Ferreteria - Drogueria	
SANTA PONSA	
Venta al Detall	
Artículos Limpieza, Fontanería, Utensilios de Albañilería, Perfumería, Electricidad, Plásticos.	
Edif. Xaloc I	Santa Ponsa

RADIOGRAFIA DEPORTIVA

En los días 24, 25 y 26 del pasado mes de Agosto, tuvo lugar el II Torneo Costa de Poniente, jugado en el campo del Pas de Se Llebres, de Peguera.

El día 24 abrieron la competición los equipos Cade Peguera y Santa Ponça, venciendo los primeros por el tanteo de dos a uno. El día 25, se enfrentaron el Costa de Calvià y el C.D. Andratx, ganando, a su vez, los nombrados en primer lugar por 1-0.

Para el domingo, día 26, se disputaron los puestos 3º y 4º entre el C.D. Andratx y C.D. Santa Ponça, superando los nombrados en último lugar a sus rivales, los andritxoles, por dos a cero.

Acto seguido, dio comienzo la final, entre los dos equipos que ya la disputaron el año anterior, proclamándose, en esta ocasión, campeón de dicho torneo el Costa de Calvià, al vencer a su oponente por dos a cero, tras un interesante partido jugado por ambos equipos, con jugadas excelentes que deleitaron y entusiasmaron al numeroso público asistente.

Desde esta crónica queremos destacar que de los cuatro equipos contendientes, los tres primeros clasificados fueron del Término Municipal de Calvià, de lo que nos congratulamos y a los que felicitamos efusivamente, deseándoles para la próxima temporada, en sus respectivas categorías, el mayor de los éxitos, deseo que, como no, extendemos a nuestro vecino C.D. Andratx.

Que así lo veamos.

S. Barceló.

SI NECESITA UN
BUEN SERVICIO
DE GRUA
LLAME A:

**RADIO GRUA
CALVIA**

68 09 70

SERVICIO PERMANENTE
CALVIA (Mallorca)

Tels. 67 04 63 - 69 08 28

BALEAR

C. VERGER

Avda. Capdellà CALVIA

En motiu de la clausura del curs de natació ens traslladarem a es Capde-llà per tal de poder entrevistar a les professores titulars .

Què tal a anat en matèria de participació.

-Molt bé per part dels nins ,per part dels pares i per part de l'Ajuntament. I molt ben organitzat.

Quins han estat els objectius que s'han cercat per a cada grup?

-Per els més petits que perdessin la por, que aprenguessin a surar, que adquirissin domini. Per la categoria de cintes blanques aprendre a tirar-se dins l'aigua. Per a les cintes grogues, aprendre a moure els peus i els braços. Per a les cintes verdes dominar els peus i els braços i aprendre a respirar. Per a les cintes vermelles aprendre l'estil crol i l'esquena. Per a les cintes blaves, el crol, l'esquena i la braça.

Quina és l'edat ideal per a començar a nedar?

- Fins als dos o tres anys no comencen a aprendre-ne.

Qui han estat les professores i a on vos heu format?

- Na Joana Maria Sastre, Na Lurdes Real i N'Antònia Real. Ens hem format al Club Natació Palma.

Vos dedicaeu exclusivament a la natació?

- No. Dues de noltros feim Magisteri. L'altra encara fa el BUP.

La natació de competició l'heu deixada?

- Si. L'hem deixada perquè és incompatible amb les activitats d'estudi, per causa de la gran quantitat d'entrenaments que hem de fer.

N'Antònia ho va deixar després de aconseguir nombroses vegades el campionat d'Espanya en diverses especialitats i batre totes les vegades que va voler els records d'Espanya. Ho va deixar l'any 78. Na Lurdes Real ho deixà l'any passat després d'haver guanyat el campionat de les 8 nacions a França. Un subcampionat d'Espanya en 800 m. lliures, un 3er lloc en 400 m. lliures i un record d'Espanya en relleus de 4x50 lliures, juntament amb Inma Sastre, Magda Pocoví i Maria Oliver.

Contarem amb vosaltres per a futures campanyes i cursets?

- Sí. Sens cap dubte.

Nosaltres també voldriem que unes professores de tan gran qualitat com elles fossin les encarregades de la formació d'aquest futur nucli de natació de Calvià que amb el temps qui sap si podria arribar a donar campions pel nostre deport.

Gràcies, nines i fins l'any que ve.

DORIFORO

MEDI AMBIENT I ORDENACIO DEL TERRITORI

Medi ambient i ordenació del territori són conceptes que van molt units, aquesta darrera, és un dels principals instruments de la política ambiental, a la vegada que la consciència ambiental dóna els principis bàsics de la ordenació territorial. La gestió del medi ambient demana seleccionar, regular i localitzar les activitats humanes d'acord amb les característiques del territori.

El medi ambient és l'entorn vital, el conjunt de factors físics, socials, culturals, econòmics i estètics que influeixen als individus i a la comunitat: conservació de la natura, (medi físic, espai rural), contaminació (efectes i productes no desitjats en general) i escena urbana.

No sempre s'ha entès la ordenació del territori com ara. En aquest moment ja nos aproximam molt al concepte europeu i això és degut a la progressiva incorporació d'experts ambientals als equips, desde aquest punt de vista ja s'enten ordenació del territori amb uns objectius que són plantejats desde les propies característiques (ètniques, culturals, socials, econòmiques, físiques i naturals) del lloc que es tracti per aconseguir una millor qualitat de vida, integrant l'entorn vital: les activitats que poden proporcionar a la persona un desenvolupament integral.

El que hi hagi hagut canvis a l'us del sol és degut a l'expansió urbana i per tant també en la despoblació del camp.

La ocupació de l'espai rural per a usos residencials, industrials... destrueix vegetació, fauna, paisatge i altres processos naturals.

L'abandon paral·lel del camp fa que hi hagi alteracions ambientals per la manca d'acció de l'home sobre l'ecosistema del que forma part.

Aquest és el primer punt que intenta resoldre la ordenació del territori. Un altre objectiu és el que se refereix a la contaminació, per ells més fàcil de resoldre tècnicament si hi ha voluntat política per fer-ho.

El tercer problema greu és el de la sobreexplotació dels recursos naturals,

Palmar
APARTAMENTOS

EXPLOTACION DE APARTAMENTOS TURISTICOS

Jardín del Sol	Mini Folies
Caesar's	(Pto. Andratx)
Acapulco	Jardín de Playa

INFORMES Y RESERVAS:
EDIFICIO PALMIRA - SES ROTES VELLES
Tel. 69001-690966-691312-690264
Télex 68783 PAMO-E . Sta. Ponsa (MALLORCA)

Juguetes Gual

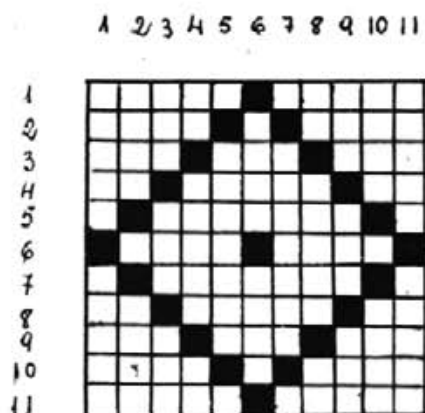
C/. Mayor, 16
Tel. 67 01 90
Calviá - Mallorca

Droguería y Ferrería

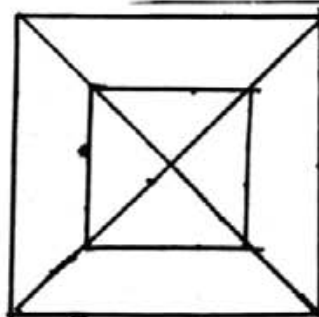
CALVIA

MAYOR. 49 TELF. 67 01 61

CRUCIGRAMA

HORIZONTALES.- 1.-Apestar,oler mal.Signo zodiacal, 2.-Criba grande.Cincuenta.Documento que se extiende como certificación de un hecho o resultado. 3.-Artículo femenino y plural.Catedral. Nombre de letra. 4.-Campeón.Lodo.Al revés y repetido,chacha. 5.-Consonante. Localidad de Barcelona.Vocal. 6.- Al revés,159.Roedor. 7.-Consonante.Que siente amor.Vocal. 8.-Afirmación,al revés.Fabulista griego,al revés.Al revés, acude a un lugar. 9.-Muchacho,en catalán. Repetición del sonido.Afluente del río Miño. 10.-Antiguamente, nombre con que era conocida la ciudad de San Sebastián. Cabello blanco. 11.-Decreto del Zar.Emperador de Abisinia.

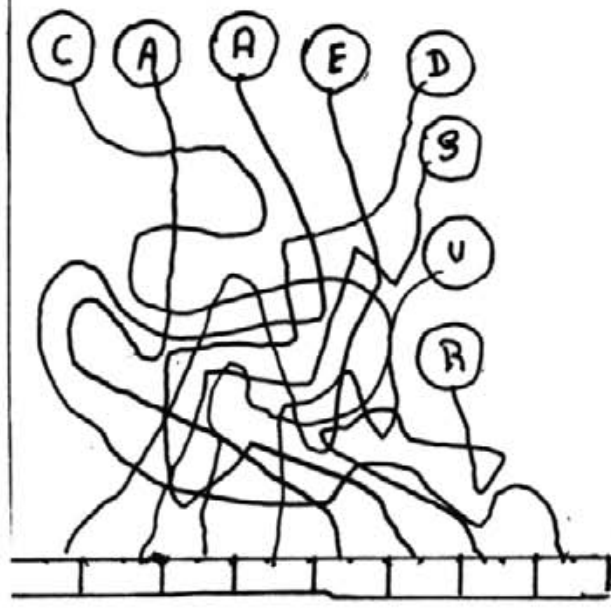
intenta repetir la figura sin levantar el lápiz del papel

VERTICALES.- 1.-En navegación,tirar de un cabo.Pueblo mallorquín. 2.-Lugar donde se trillan las mieses,plural. Diez.Al revés,confusión,desorden. 3.- Dones,otorgues.Fracción de tropa marroquí Aire canario. 4.-Pronombre personal.Apaciguo.Forma de pronombre. 5.-Consonante. Pérdida repentina del conocimiento.Vocal. 6.-Pasar la vista por un escrito.Peñasco. 7.-Vocal.Gravoso,molesto.Consonante. 8.-Dios egipcio.Se atreviese.Nombre de letra. 9.-Suba la bandera.Amarro,uno. Al revés,fluido aeriforme. 10.-Al revés, rumiante parecido al ciervo.Vocal.Junta-ba,al revés. 11.-Dardo.Al revés,honores que se rinden con disparos de armas de fuego.

Josep Suàrez.

SOLUCIONES AL CRUCIGRAMA ANTERIOR
Horizontales.- 1.-Monógamos. 2.- B.Solazar.R. 3.-Ip.Seloc.Pe. 4.-Nel.Oer. Rif. 5.-Ilad.A.Caco. 6.-Sopor.Aetac. 7.-Atan.S.Sodi. 8.-Las.Dos.Sol. 9.-Es.Tunas.Ra. 10.-M.Sudario.R. 11.-Calamento.

Pon las letras correspondientes en su casilla

CAJA DE BALEARES "SA NOSTRA"

**SIRVASE
AUTOMATICAMENTE**

**CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"**

